

підлітки утворили і широко використовують розмовно – жаргонне слово *baddest*, яке означає «найкращий». Доволі продуктивним в утворенні розмовних неологізмів і стандартний суфікс *-er* (структурне значення діяча), наприклад, *looker-in* («захоплений» телеглядач).

Нерідко граматики кваліфікують варіативні граматичні структури SECE, які співвідносяться з аналогічними структурами MESE як «ненормативні» і навіть «помилкові». Подібне ствердження можна зустріти, наприклад, у граматичному довіднику “Fowler's Modern English Usage” щодо розмовного *who*, вживаного «замість» *whom* у реченні *Who did you hear it from?*, і, відповідно, щодо місцезнаходження прийменника (*from whom* або *who ... from*). Між тим, вказані варіативні конструкції типові і достатньо нормативні у системі правил SECE. Інша справа, коли замість фрази *I haven't seen anything* використовується конструкція типу *I ain't seen nothing*, яка відноситься до поза літературного просторіччя. Прояв подібної фрази у ході мовленневого контакту на фоні літературного мовлення сигналізувало або про те, що мовець – носій соціального діалекту, або про намічене етико – стилістичне пониження мовлення освіченої людини з метою створення іронічного (скептичного) ефекту. Таким чином, принцип правильності (і нормативності) не лише релевантний, але й достатньо конструктивний для розуміння сутності ЛРМ. Слід зазначити, що ця проблема тільки-но починається відпрацьовуватися у світовій лінгвістиці.

КОМУНІКАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ ВІРШОВАНОГО ТВОРУ

Доп. - Нестеренко Ю., ПР-23
Наук. кер. - викл. Матюшенко О.Ю.

З кожним роком зростає роль художнього перекладу як засобу постійного взаємообміну духовними цінностями, розширення меж і збагачення національних культур. Інтенсивний розвиток перекладної літератури спричиняє велику

зацікавленість теоретичними та методологічними проблемами цього виду міжнаціональних культурних взаємин. Тож, виникає необхідність детального вивчення такого аспекту перекладу художнього твору, а зокрема, поетичного твору, як комунікаційний аспект.

Твори художньої літератури протиставляються усім іншим мовним творам, тому що домінантою для усіх них є одна з комунікативних функцій, а саме художньо-естетична або поетична. Така естетична направленість відрізняє художню мову від інших актів мовної комунікації, інформативний зміст яких є первинним, самостійним. Таким чином, художній переклад – це вид перекладацької діяльності, основна задача якого полягає у породженні мовою перекладу мовного твору, здатного спровокаціонувати художньо-естетичний вплив на реципієнта. Підвідом художнього перекладу є переклад поетичного тексту.

Комуникація – це процес спілкування між партнерами, у ході якого відбувається передача інформації (повідомлення) від Джерела до Реципієнта.

З комунікативної точки зору поетичний текст є передачею інформації, яка міститься у тексті поетичного оригіналу, реципієнту-носію мови перекладу за допомогою тексту-посередника, тобто за допомогою перекладу поетичного тексту.

Змістовим боком тексту є його **інформація**. Інформація, яка передається за допомогою поетичного тексту, може бути умовно поділена на дві категорії: смислові інформація та естетична інформація.

Смислові інформація – це відомості, які містяться у тесті і дозволяють встановити його співвіднесеність з деяким сегментом реальності, з деякою позамовною ситуацією, тобто системою (ідеальних) денотатів. Ці відомості об'єктивовані у тексті за допомогою мовних знаків (вербальних сигналів), однак ця об'єктивування може носити різний ступінь експліцитності.

Естетична інформація – умовно це увесь той складний інформативний комплекс, який передається у процесі поетичної комунікації окрім смислової інформації.

У свою чергу смислова інформація у поетичному (як і в будь-якому художньому) тексті має дворівневий характер. Відповідно до Гальперіна, це актуальний та концептуальний рівні.

Фактуальна смислова інформація – це повідомлення про факти, події, процеси, що відбуваються, відбувалися, будуть відбуватися у світі навколо нас, реальнім або вигаданім. Фактуальна інформація, як правило, об'єктивується у тексті верbalними сигналами з високим ступенем експліцитності.

Концептуальна інформація – це повідомлення авторського розуміння відносин між фактами, які описані на рівні фактуальної інформації, а також повідомлення про авторську екстраполяцію цих відносин на систему світу; іншими словами, це авторська концепція світу, яким він є або має бути. Дані інформація має в значній мірі імпліцитний характер, однак вона достатньо об'єктивується у тексті, матеріалізуючись за допомогою дискретних вербалних сигналів.

Концептуальна інформація споріднена із темою та задумом поетичного тексту, являючи собою „згортку” його глибинної ідейної семантики. Вона важко експлікується саме тому, що у неї фактично немає прямих засобів мовного втілення; як образно висловився Г.О. Винокур, її матеріальною формою виявляється інший „зміст, який виражається у звуковій формі”, тобто фактуальна семантика стає ніби формою концептуального змісту.

Інформативний комплекс, який називається **естетичною інформацією**, у свою чергу включає наступні види:

1. **Власно-естетична інформація**, яка видобувається з тексту шляхом оцінки співвідношення форми та смислового змісту поетичного тексту.

2. **Катартична інформація** – інформація, об'єктивована у таких вербалних сигналах, які зорієнтовані на катарсис, тобто на те, щоб „збудити в нас два стилістично протилежно направлені почуття, а потім зруйнувати їх у тій катастрофі..., у якій обидва ці струми з'єднуються».

3. Гедоністична інформація – інформація, об'єктивована у таких вербальних сигналах, які зорієнтовані власне на „наслоду” та „задоволення”, які відчуває реципієнт у процесі поетичної комунікації.

4. Аксиологічна інформація - інформація, об'єктивована у вербальних сигналах, яка націлена на формування ціннісної свідомості людини, її естетичної орієнтації у світі та її здатності до образного мислення.

5. Сугестивна інформація – інформація, об'єктивована у вербальних формах, яка продукує вплив тексту на підсвідомість реципієнта.

6. Структурно-формальна та функціонально-формальна інформація – об'єктивована у стилістичному оформленні тексту інформація про його стилістичну структуру та конкретно-комунікативні функції її компонентів. У повному обсязі цей вид інформації видобувається тільки реципієнтом-спеціалістом (перекладачем або філологом-дослідником), а в неповному – кожним підготовленим читачем/слушачем.

Існує три основних методи перекладу віршованого твору, в залежності від того, який тип інформації перекладач вважає комунікативно домінантним:

1. Поетичний переклад – переклад, направлений на забезпечення поетичної комунікації між автором оригіналу та читачем перекладу. Фактуальна інформація (а значить і вербальна відповідність) при цьому відтворюється лише у тій мірі, у якій вона не заглушає каналів передачі концептуальної та естетичної інформації.

2. Віршований переклад – переклад, який відтворює фактуальну інформацію за допомогою віршової мови. У вербальному та формально-стилістичному відношенні він достатньо наближений до оригіналу, але не передає концептуальної та естетичної інформації.

3. Філологічний переклад поезії – переклад, націлений на максимальну дослівну, а тому прозайчу передачу джерела. Це підкреслено несамостійний вид тексту – він зазвичай

супроводжується або паралельно приведеним оригіналом, або розгорнутим коментарем та покликаний виконувати сухо службові (наукові або науково-популяційні) функції, які, проте, самі по собі можуть бути дуже важливими.

Таким чином, у роботі розглянуті причини існування різних методів перекладу в залежності від комунікативної мети, яку ставить перед собою перекладач.

На варіативність перекладу віршованого твору впливають і інші чинники, зокрема існування множинності перекладу обумовлено культурологічним аспектом та фактором індивідуальності перекладача.

Кількість та якість інтерпретацій залежить від епохи, країни, культури в цілому, традицій (літературних чи перекладацьких), від того, чи готова культура перекладу сприймати щось нове. Тільки професійний перекладач може вважатися найкращим посередником між двома культурами, оскільки він досконало знає обидві – як культуру оригіналу, так і культуру перекладу.

Значна увага в курсовій роботі приділяється аналізу та співставленню різних перекладів вірша Роберта Бернса „John Barleycorn: A Ballad”, на основі чого робиться висновок про необхідність існування декількох перекладів віршованого твору як фактору забезпечення множинності перекладу для покращення комунікації між автором твору та реципієнтом.

ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Доп. – Байдак А., ПР-21

Наук. кер. - к.фіол.н., доц. Медвідь О.М.

Актуальність дослідження особливостей термінології англійської мови зумовлена загальною тенденцією в сучасній лінгвістиці до вивчення термінології як системи та визначення її місця в структурі мови. Існує необхідність дослідження термінологічної лексики у різних галузях.

У зв'язку із становленням та розвитком економічних відносин в нашій державі, створенням передумов для використання ринкових методів регулювання суспільно-